

در این برنامه قصد آنست که ضمن زیارت آثار مبارکه که ما را به اهمیت علم آموزی و کسب دانش متذکر می دارد بتوانیم هریک، با مطالعه هدايات بيت العدل اعظم الهی، نقش خود را در این عرصه بیابیم چه به عنوان جوانانی که از مهمترین وظایفشان کسب علم و به کارگیری آن در ساخت دنیایی بهتر است و چه به عنوان افراد جامعه که با حمایت و درایت خود می توانیم جوانان را در این مسیر مساعدت نمائیم.

برای نیل به هدف فوق تقاضا میگردد ترتیبی اتخاذ شود که در بخش شور و مشورت ابتدا وظایف هر کدام از ما به عنوان (جوان، والدین، اطرافیان، آشنایان...) مورد نظر قرار گیرد و در مرحله بعد اقدامات محلی مورد نیاز بررسی شده و امکانات محلی در این خصوص مورد مشورت قرار گیرد

جانان خوش باد

حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

آرزوی دل و جان عبدالبهای مهربان اینست که نورسیدگان بهائی هر یک در علم و عرفان شهیر آفاق گردند و البته نهایت همت و سعی و غیرت در تحصیل علوم و فنون خواهند نمود

منتخبات مکاتیب ج ۱ ص ۱۳۷

عنوان: کثر حقیقی از برای انسان علم اوست

قسمت روحانی

۱- مناجات شروع

۲- مناجات دوم

۳- نصوص مبارکه حضرت بهاء الله

۴- نصوص مبارکه حضرت عبدالبهاء

قسمت اداری

۵- قسمتهائی از خطابات مبارکه

۵-الف: علم اعظم منقبت عالم انسانی است

۵-ب: سلطنت شخص عالم ابدی است

۵-ج: علم اساس جمیع ترقیات فردی و ملی است

۶- ترقی عالم انسانی به دانائست و تدنی عالم بشری به نادانی

۷- دسترسی به دانش حق هر یک از افراد بشر است

۸- رسالت مقدس جوانان در خطه مبارکه ایران

۹- شور و مشورت

۱۰- مناجات پس از شور

۱۱- برنامه نونهالان و نوجوانان عزیز

قسمت اجتماعی

۱۲- الفت و پذیرائی

۱۳- مناجات خاتمه

۱- مناجات شروع

الها معبودا ملکا

حمد و ثنا سزاوار تو است چه که از مِشْتی تُرابِ خَلق را خَلق فرمودی و گوهر بینش و دانش عطا نمودی. ای کریم از تو میطلبیم آنچه را که سبب حیات ابدی و زندگی سرمدیست. ما را محروم منما. وجود از جودت موجود او را از طراز عنایت منع مفرما و کلّ را به تجلیات انوار نیر توحید منور گردان. لَكَ الْأَمْرُ فِي الْمَبْدَأِ وَالْمَعَادِ وَ لَكَ الْحُكْمُ يَا مَالِكَ الْإِيجَادِ وَمَالِكَ الْعِبَادِ.

هُوَ اللهُ

... خداوند مهربان نادانیم، دانا کن. بی چشمیم، بینا فرما. مرده یم، زنده کن. بی کسیم، بنواز و مهربان باش. موفق بر تعلم و تعليم کن و مؤيد بر تحصيل و تکميل. توئی مقتدر و توانا و توئی دهنده و بخشنده و مهربان. ع ع

مجموعه مناجاتهای چاپ آلمان ص ۴۸۵

۳- نصوص مبارکه حضرت بهاء الله

تجلی سوم علوم و فنون و صنایع است. علم بمنزله جناح است از برای وجود و مرقاست از برای صعود. تحصيلش بر کل لازم و لکن علمی که اهل ارض از آن منتفع شوند نه علمی که بحرف ابتداء شود و بحرف منتهی گردد. . . فی الحقیقه کثر حقیقی از برای انسان علم اوست و اوست علت عزت و نعمت و فرح و نشاط و بهجت و انبساط کذلک نطق لسان العظمة فی هذا السجن العظيم" (۱)

در تحصيل کمالات ظاهره و باطنه جهد بلیغ نمائید چه که ثمره سدره انسانی، کمالات ظاهریه و باطنیه بوده انسان بی علم و هنر محبوب نه. مثل اشجار بی ثمر بوده و خواهد بود لذا لازم که بقدر وسع سدره وجود را به اثمار علم و عرفان و معانی و بیان مزین نمائید " (۲)

"براستی میگویم هر آنچه از نادانی بکاهد و بردانائی بيفزاید او پسندیده آفریننده بوده و هست." (۳)

"مقصود از علم منفعت عباد است و آن صنایع بوده و هست. لا زال فرموده و می فرمایند قدر اهل صنایع را بدانید، چه که سبب و علت تسهیلات امور شده اند. اساس دین به شریعة الله محکم و اساس معاش به اهل صنایع. مقصود از علم، علمی است که منفعت آن عاید خلق شود نه علمی که سبب کبر و غرور و نهب و ظلم و ستم و غارت گردد. (۴)

۳- دریای دانش ص ۸

(1) لوح مبارک تجلیات

۴- آیات الهی ج ۱ ص ۳۳۸

(2) ص ۳۰۷ ج ۳ امر و خلق

"در این دور بدیع بعد از عرفان حقّ منیع ، اعظم فضائل عالم انسانی تحصیل علوم و فنون مادی و ادبی است لهذا باید احبای الهی در تحصیل سعی بلیغ نمایند ولی اُس اعظم تحصیل، تحسین اخلاق است " (۱)

این معلوم است که اعظم مواهب یزدان پاک ، دانش و آگاهی است و علم و فضل از فیض عالم آسمانی . پس باید احبای الهی چنان شوق و همتی در ترویج علم و عرفان و معارف مبذول دارند که در اندک زمانی طفلان دبستان، ادیبان انجمن علم و عرفان شوند. این خدمت به آستان یزدان است و از اوامر قطعیّه حضرت رحمن .: (۲)

(۲) انوار هدایت ص ۲۶۳ ش ۷۱۳

(۱) ص ۳۳۲ ج ۳ امر و خلق

۵-الف : علم اعظم منقبت عالم انسانی است

انسان بعقل و علم ممتاز از حیوان است . انسان بعلم کاشف اسرار کائنات است . انسان بعلم مطلع بر اسرار قرون ماضیه گردد . انسان بعلم کشف اسرار قرون آتیه کند . انسان بعلم کشف اسرار مکنون گُمون ارض نماید . انسان بعلم کاشف حرکات اجسام عظیمه آسمان گردد . علم سبب عزّت ابدیه انسان است . علم سبب شرف عالم انسانی است . علم سبب حُسن صیت و شهرت انسان است علم کشف اسرار کتب آسمانی کند . علم اسرار حقیقت آشکار نماید . علم خدمت بعالم حقیقت کند . علم ادیان سابقه را از تقالید نجات دهد . علم کشف حقیقت ادیان الهی کند . علم اعظم منقبت عالم انسانی است . علم انسانرا از اسارت طبیعت نجات دهد .

۵-ب: سلطنت شخص عالم ابدی است

ملاحظه کنید حیات مشاهیر علما را که هر چند جسم متلاشی شد ولی علمشان باقی است. سلطنت ملوک عالم موقتی است ولی سلطنت شخص عالم ابدی است و صیت شهرتش سرمدی. انسان دانا بقوه علم شهیر آفاق شود و کاشف اسرار کائنات گردد. شخص ذلیل بعلم عزیز شود شخص گمنام نامدار گردد و مانند شمع روشن ما بین ملل درخشنده شود. زیرا علم انوار است و شخص عالم مثل قندیل درخشنده و تابان. جمیع خلق میّت اند و علماء زنده. جمیع خلق گمنامند و علماء نامدار. مشاهیر علماء سلف را ملاحظه کنید که ستاره عزّشان از افق ابدی درخشنده است و تا ابدالابد باقی و برقرار

خطابات مبارکه ج ۲ ص ۷۹

۵-ج: علم اساس جمیع ترقیات فردی و ملی است

"علم بخششی ابدی، موهبتی الهی و منقبتی عالیست که خداوند به انسان عنایت فرموده است. شما باید نهایت سعی و هم خود را با کسب علوم و فنون مبذول دارید. هرچه بیشتر کسب علم کنید برای درک مقاصد الهی میزان بهتری در دست خواهید داشت... شخص دانشمند نماینده عالم انسانی است زیرا با تحقیق و تحری از آنچه مربوط به بشریت است یعنی از وضع و محیط اجتماعی و از حوادث عالم انسانی مطلع می گردد... فی الحقیقه علم را می توان به آئینه مانند کرد که در آن اشکال و صور لایتناهی اشیاء ظاهر و منعکس می گردد. علم اساس جمیع ترقیات فردی و ملی است. بدون تحصیل و تحقیق، ترقی ممکن نه. لهذا با کوشش و فراست علم را بجوئید و آنچه را در قلمرو این موهبت عظیم قرار داده کسب کنید

خطابه حضرت عبدالبهاء در واشنگتن ۱۹۱۲

۶- ترقی عالم انسانی به دانائیت و تدنی عالم بشری به نادانی

بیت العدل اعظم الهی در پیام ۲۷ خرداد ۱۳۹۰ می فرمایند:

قبول تعالیم حضرت بهاءالله مستلزم جهد در راه بلوغ روحانی فردی و مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی به منظور کمک به بنای جامعه‌ای شکوفا و خدمت در جهت رفاه عمومی می‌باشد. علم و دین دو نظام دانایی مستقل اما مکمل یکدیگر و محرک پیشرفت تمدن می‌باشند. به فرموده حضرت عبدالبهاء "ترقی عالم انسانی به دانائیت و تدنی عالم بشری به نادانی. نوع بشر چون دانایی افزایش رحمانی گردد و چون دانش آموزد ربّانی شود." کوشش در راه کسب علم و دانش و تحصیل فنون مفیده از معتقدات اهل بهاء محسوب می‌گردد. بنا بر این راه حلّ درازمدتی که شما عزیزان برای مقابله با مشکلات تحمیلی در راه تحصیلات عالی انتخاب کرده‌اید، همکاری مثبت با دیگر علاقه‌مندان صالح و آشتی جهت ایجاد جامعه‌ای پیشرفته و قانون‌مند بر اساس ترویج علم و دانش و عدالت اجتماعی می‌باشد

۷- دسترسی به دانش حقّ هر یک از افراد بشر است

بیت العدل اعظم در پیامی در سال ۲۰۱۰ می فرمایند:

... "تداوم بخشیدن به جهل و نادانی از غم انگیزترین انواع جور و ستم است و موجب استحکام و ابقای تعصبات گوناگون می‌گردد. تعصباتی که مانعی در راه تأسیس وحدت عالم انسانی است، وحدتی که در عین حال هم هدف و هم اصل اجرایی امر حضرت بهاءالله می‌باشد. دسترسی به دانش حقّ هر یک از افراد بشر است و مشارکت در ایجاد، به کارگیری و انتشار آن، مسؤولیتی است که هر فردی بر حسب استعداد و توانایی خود باید به جهت شرکت در مشروع عظیم بنای یک مدنیّت جهانی برعهده گیرد، عدالت مشارکت عمومی را ایجاب می‌نماید."

بیت العدل اعظم الهی در پیام مورخ بهمن ۱۳۹۲ می فرمایند:

شما جوانان غیور مهد امر الله به خوبی واقفید که رسالت مقدس شما آنست که در حلقه اطرافیان چون مشعلی فروزان، نور امید بیفشانید، در بین مردمان، پیک مهر و محبت و دوستی و الفت گردید، در جمع هم وطنان، نماد صبر و تحمل و عفو و بخشش و اطمینان خاطر شوید، و از همه مهم تر، پیش گامانی فعال در آن فرایندی باشید که قابلیت و ظرفیت خدمت را افزایش می دهد، اتحاد و اتفاق را استحکام می بخشد و به کسب بینش و مهارت های لازم برای کوشش در جهت استقرار مدنیتی جهانی و بهبود شرایط مادی و معنوی جوامع بشری کمک می نماید. با استفاده مؤثر از این فرایند قدرت مند برای تقلیب روحانی و اجتماعی، جامعه بهائی آموخته است که اشتیاق به خدمت و به تفحص در تعالیم الهی برای یافتن راه حل مشکلات نوع بشر را افزایش دهد. این تجربه و این دست آورد، پیامدهای مفید و مقتضیات پر دامنه ای برای زندگی فردی و حیات جمعی عالم انسانی دارد.

این جمع البتّه از محرومیت های بی پایان و محدودیت های فراوان آن عزیزان آگاه است. همواره چه در تحصیل علوم، چه در کسب و کار برای امرار معاش، چه در سعی برای رسیدن به آرمان های شایسته و موجه خود و حتی در انجام فرایض دینی با مشکلات و ناملازمات لا تُحصی رو به رو هستید و آزادی تان با بی عدالتی های گوناگون پایمال می شود. مقدر چنین بوده که هم وطنان حضرت بهاء الله از اول در حمل شداید و بلایا در راه بهبود عالم با آن مظهر ظهور الهی شریک و سهیم باشند. این بیان مبارک حضرت عبدالبهاء در حق فرد فرد شما عزیزان صادق است که می فرمایند: "تأسی به جمال مبارک نمودی و از بحر بلایا ی او قدحی نوشیدی." ولی به این واقعیت هم به خوبی واقفید که دقیقاً همین پایداری در مقابله با مشقات است که موجب درخشش و تلالؤ جامعه اسم اعظم در آن سرزمین مقدس گردیده است. مطمئن باشید که تنها صفحات تاریخ نیست که صلابت، شهامت و استقامت شما رابازگو خواهد کرد بلکه ارج و اهمیّت جامعه ای که تحت تضییقات شدید و مستمرّ توانسته است هم چنان فعال، پیشرو و متعهد به خدمت به میهن عزیز خود باقی بماند، امروز از دیدگان تیزبین منصفان پوشیده نمانده است. شاید در حال حاضر روشن ترین و بارزترین نماد این استقامت سازنده، پی گیری مُجدّانه شما جهت کسب علم و دانش و پای بندی تان به ارزش های والای ایمان و خرد که تعالیم بهائی در شما القا نموده و پشت کارتان در ادامه تحصیلات عالی باشد. دنیا ناظر بر این واقعیت است که جامعه ای ستم دیده به هیچ وجه حاضر نشده برچسب قربانی بودن را بر خود بپذیرد و در عوض، زنده و پویا و با اراده ای آهنین با والاترین مراتب

هم‌بستگی و هم‌کاری، عمل می‌نماید تا جوانانش کسب دانش و معرفت نمایند، به درجات عالی علمی نائل شوند و تمامی اجتماع از نتایج پیشرفت و ترقی آنان بهره‌مند گردد.

۹- شور و مشورت

بیت العدل اعظم الهی می‌فرمایند: "شما جوانان غیور مهد امرالله به خوبی واقفید که رسالت مقدس شما آنست که در حلقه اطرافیان چون مشعلی فروزان، نور امید بيفشانید، در بین مردمان، پیک مهر و محبت و دوستی و الفت گردید، در جمع هم‌وطنان، نماد صبر و تحمل و عفو و بخشش و اطمینان خاطر شوید، و از همه مهم‌تر، پیش‌گامانی فعال در آن فرایندی باشید که قابلیت و ظرفیت خدمت را افزایش می‌دهد... دنیا ناظر بر این واقعیت است که جامعه‌ای ستم‌دیده به هیچ وجه حاضر نشده برچسب قربانی بودن را بر خود بپذیرد و در عوض، زنده و پویا و با اراده‌ای آهنین با والاترین مراتب هم‌بستگی و هم‌کاری، عمل می‌نماید تا جوانانش کسب دانش و معرفت نمایند، به درجات عالی علمی نائل شوند و تمامی اجتماع از نتایج پیشرفت و ترقی آنان بهره‌مند گردد".

۱- جوانان مهد امرالله چگونه می‌توانند رسالت مقدسی که در فوق آمده است را به انجام رسانند

۲- نقش والدین و اطرافیان در نیل جوانان به این هدف مقدس چیست؟

بنام یزدان مهربان

پاک یزدانا خاک ایران را از آغاز مشکبیز فرمودی و شور انگیز و دانش خیز و گوهر ریز از خاورش همواره خورشیدت نور افشان و در باخترش ماه تابان نمایان کشورش مهر پرور و دشت بهشت آسایش پر گل و گیاه جان پرور و کهسارش پراز میوه تازه و ترو چمن زارش رشک باغ بهشت هوشش پیغام سروش و جوشش چون دریای ژرف پر خروش روزگاری بود که آتش دانشش خاموش شد و اختر بزرگواریش پنهان در زیر روپوش باد بهارش خزان شد و گلزار دلربایش خارزار چشمه شیرینش شور گشت و بزرگان نازینش آواره و در بدر هر کشور دور پرتوش تاریک شد و رودش آب باریک تا آنکه دریای بخششت به جوش آمد و آفتاب دهش دردمید و بهار تازه رسید و باد جانپرور وزید و ابر بهمن بارید و پرتو آن مهر پرور تابید کشور بجنید و خاکدان گلستان شد و خاک سیاه رشک بوستان گشت جهان جهانی تازه شد و آوازه بلند گشت دشت و کهسار سبز و خرم شد و مرغان چمن به ترانه و آهنگ همدم شدند هنگام شادمانی است پیغام آسمانی است بنگاه جاودانی است بیدار شو بیدار شو. ای پروردگار بزرگوار حال انجمنی فراهم شده و گروهی همداستان گشته که به جان بکوشند تا از آن باران بخششت بهره به یاران دهند و کودکان خود را به نیروی پرورش در آغوش هوش پرورده رشک دانشمندان نمایند آئین آسمانی بیاموزند و بخشش یزدانی آشکار کنند پس ای پروردگار مهربان تو پشت و پناه باش و نیروی بازو بخش تا به آرزوی خویش رسند و از کم و بیش درگذرند و آن مرز و بوم را چون نمونه جهان بالا نمایند. ع ع